

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

31.05.2025

Kâbe'de cuma namazı coşkusu

Milyonlarca hacı adayına ev sahipliği yapan Suudi Arabistan'ın Mekke şehrinde, dün ayrı bir coşku yaşandı. Kutsal beldelerde, Arafat'a çıkmadan önce cuma namazını Kâbe'de kılmak isteyen hacı adayları, Mescid-i Haram'da buluştu. Mescid-i Haram ile bağlantılı caddeler sabahın erken saatlerinde araç trafiğine kapatılırken, şehrin caddelerinde

insan selini andıran görüntüler oluştu. Cuma vaktinden önce yer bulmak için sabahın erken saatlerinde Mescid-i Haram'a gelen hacı adayları, namaz vaktine kadar Kuran-ı Kerim okudu. Kimi hacı adayları ise gece boyu ibadet etmenin huzurunu yaşarken, sabah namazını Kâbe imamının yüreklerle dokunan kıraatıyla kıldı. BarışSAVAŞ/MEKKE

'DÜNYA BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ ALDIK'

Suudi Arabistan'da bulunan Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, A Haber'den Cansın Helvacı'ya önemli açıklamalarda bulundu. Erbaş, "Ülkemizin büyüklüğüne yakışır

şekilde hac organizasyonumuzu da en eksiksiz bir şekilde yapmaya gayret ediyoruz. Burada 85 bin hacı adayımız var" dedi. Kura sistemine değinen Ali Erbaş "Biz katsayılı kura sistemini uyguluyoruz. Dünyada bunu uygulayan tek ülkemiz. Başka ülkelerde de kura sistemi var. Sıralı sistem var. Her yıl kurayı tekrar edip aynı şartlarda ve aynı şanslarla kura ya vatandaşını koyan ülkeler var. Bizim

katsayı sistemimiz bana göre en adil sistemlerden birisi. Bizim şu an itibarıyla 1 milyon 900 bin kadar vatandaşımız hacca

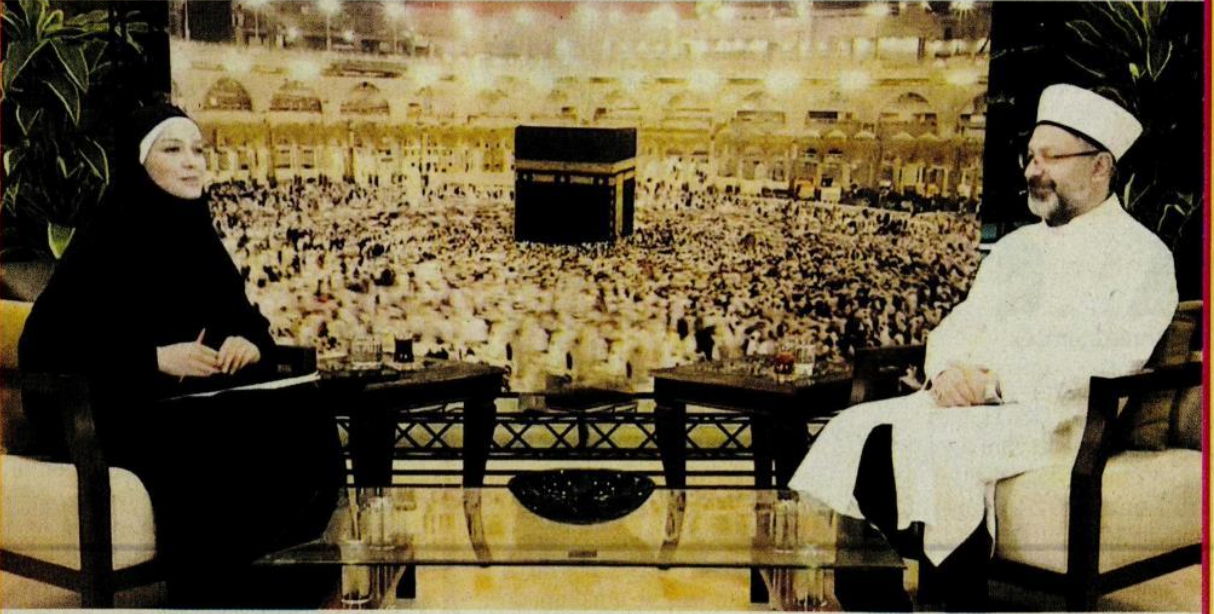
gelmek için müracaat etmiş. 86 bin hac kotamız var. Müracaat eden vatandaşlarımızdan 86 bin kişiye kurada hac çıkıyor. Burada da ilk yazılanlara daha fazla şans vermek için katsayılı kura sistemini kullanıyoruz" dedi.

Prof. Dr. Erbaş, "2023 ve 2024'te hacılara en çok çeşitlikte hizmet veren hac organizasyonu dünya birinciliği ödülümüz var" ifadelerini kullandı.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANI HAC UYGULAMASINI ANLATTI

KURA SİSTEMİMİZ DÜNYADA TEK

Diyaret İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, Mekke'de A Haber'de Cansin Helvacı'ya özel açıklamalarda bulundu. Erbaş, katayıllı kura sisteminin dünyada tek olduğunu söyledi.

DİYANET İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, Mekke'de A Haber spikeri Cansin Helvacı'nın sorularını cevapladı. Erbaş Türkiye'den 85 bin kişinin hac görevini ifa ettiğini söylerken Mekke ve Medine'de sunulan hizmetleri anlattı.

Prof. Dr. Ali Erbaş, "Ülkemizin büyüklüğüne yakışır şekilde hac organizasyonumuzu da en eksik bir şekilde yapmaya gayret ediyoruz. Burada 85 bin hacımız var. 85 bin hacımızı 4 bin kadar görevlimizle hocamızla organize etmeye çalışıyoruz. 2025 yılı hac organizasyonumuzun hazırlığına 2024 yılı hac organizasyonunun bitiminde başlıyoruz." ifadelerini kullandı.

KURADA TEK ÜLKEYİZ

Hacca gidecek vatandaşların

seçimi ile ilgili de bilgi veren Prof. Erbaş, "Biz katayıllı kura sistemini uyguluyoruz. Dünyada bunu uygulayan tek ülkeyiz. Başka ülkelerde de kura sistemi var. Sıralı sistem var. Her yıl kurayı tekrar edip aynı şartlarda ve aynı şanslarla kuraya vatan daşını koyan ülkeler var. Bizim katayıllı sistemimiz bana göre en adil sistemlerden birisi. Ne zaman kaç yıl önce yazılmış ise yazıldığı yılın birbiriyle çarpımı neticesinde o kadar kuraya giriyor" dedi

KADINLAR DAHA FAZLA

Ali Erbaş kadın hacı adaylarının daha fazla olduğunu belirterek, "Bizim hacılarımızın yüzde 51,5'ü kadınlarımızdan oluşuyor. Geçen sene yüzde 53 idi. Bu sene yüzde 51,5 kadınlarımızdan oluşuyor. Yüzde 48,5 erkeklerden oluşuyor" dedi.

SAĞLIK HİZMETİ TAM

Erbaş sağlık hizmetleri ile ilgili de şu bilgiyi verdi: Bizim Mekke hastanemiz Türkiye'deki herhangi bir ilimizdeki devlet hastanesinden aşağı kalır bir yanı yok. 500'e çalışmamız burada 86 bin hacımıza hizmet veriyor. Türkiye'de e-nabız sistemini burada da uyguluyoruz. Doktorumuz hemen onun durumunu sağlıkla ilgili geçmişini e-nabız'dan görüyor ona göre tedavisini yapıyor. Biz bu sene Türkiye'den 8 TIR ilaç getirdik. Bizim sağlık hizmetlerimiz, ilaç hizmetlerimiz, röntgen hizmetlerimiz her şey burada ücretsiz bir şekilde hacılarımıza uygulanıyor.

MUKADDES TOPRAKLARDA 98 YAŞINDA ADAY DA VAR, 12 YAŞINDA ADAY DA...

En büyüğü Cennet nine en küçüğü Bitlisli ikizler

Kütahyalı 98 yaşındaki Cennet Köse ile yaş sınırını az farkla aşan 12 yaşındaki Bitlisli ikizler Ahmet Furkan ve Mehmet Akif, **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş**'ın katıldığı törende buluştu.

ABDULLAHİ
ARVAS
MEKKE

Türkiye'den **hac** yapmak üzere mübarek beldeye gelen 98 yaşındaki Kütahyalı Cennet Köse ile Bitlis'ten gelen 12 yaşındaki ikizler Ahmet Furkan ve Mehmet Akif, **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş**'ın katıldığı törende bir araya geldi. Kütahya'dan 15 sene ev-

vel kayıt yaptırarak 2025 yılında **hac kurası** çıkan Köse, işitme zorluğuna rağmen gelini Hesna Köse'nin desteğiyle **hac** menasiklerini yerine getiriyor. **Hac** sırası beklerken önceki yıl eşi vefat eden Cennet nine, **hac** yolculuğuna oğlu Mehmet Köse ve geliniyle birlikte çıktı. Başkan Erbaş'ın çay ikram edip hediyeler verdiği Cennet ninenin çayına üç kesme şeker konulmasını istemesi salonda tebesümle karşılandı. Burdur **Müftü** Yardımcısı Mehmet Atay'ın **kafile** başkanlığında mübarek beldelerde **hac ibadetinin** menasiklerini çok rahat bir şekilde yerine getirdiklerini belirten Köse ailesinde en büyük sorumluluk ise Cennet ninenin gelini Hesna Hanım da bulunuyor. Oğlu Mehmet Köse, hanımının öz kızı gibi annesine hizmet ettiğini vurguladı.

KURALI AZ FARKLA AŞTILAR

Bitlis'ten sekiz sene önce kayıt yaptıran Ödemiş ailesi de dört kişilik bir çekirdek aile olarak **hac ibadetini** yerine getiriyor. Başkan Erbaş bu sene Suudi Arabistan'ın **hac programında** 12 yaş altındaki çocukların **hacca** getirilmemesi yönünde karar aldığına dikkat çekerek "Ahmet Furkan ve Mehmet Akif de bu **kuralı** az fark ile aşarak **hac** yolculuğuna çıkabilen gençlerimizdir. Nasiplerinde 2025 yılında bu mübarek beldelere gelmek varmış. İkizlerin Bitlis Tatvan'da **İmam** Hatip Proje Okulunda okumaları da bizi sevindirdi" ifadelerini kullandı. Erbaş program sonunda Cennet nineye seccade, ikizlere ise saat hediye etti.

Kabe'deki inşaat çalışmaları bitiyor

Kabe'i Muazzama'da uzun yıllardır devam eden genişletme çalışmalarda son safhaya gelindi. Yeni ilaveler ile Kabe'de 1 milyon 700 bin kişi aynı anda namaz kılabilir. Metâf alanı da en geniş hali ile kullanılıyor. Bu sene birçok bölgedeki çalışmalar bitirildi. Metâf alanının aydınlatmaları, mermer işçilikli duvarları ve sütunlardaki bütün iklimlendirme, elektrik tesisatları kapatıldı. Hacı sayısının da vize verilen kadar, 1.8 milyon ile sınırlı tutulması ile tavaf ve say alanında çok ciddi rahatlamalar görüldü.

Özellikle Şam Kapısı tarafındaki çalışmalara ağırlık veren inşaat ekibi, bu alanı tamamen giriş ve çıkışlara açtı. Sadece Merve Kapısının arkasında kapalı bölümler bulunuyor. Bu kısımda ibadetlere engel teşkil etmiyor. İki yeni helikopter pisti yapılarak, büyük bir izdiham durumunda hava yolu ile transferlerine imkan sağlandı.

Türkiye **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş**'da, 2030 Kabe Genişletme Vizyonunda hacıları ilgilendiren bölümlerde çalışmaların bitmesinin sevindirici olduğunu belirterek, "Şu anda binde 1 olan ülke kotasının oranın önümüzdeki yıldan itibaren arttırılmasını ümit ediyoruz.

Hacı adayları Harem-i Şerif'te

Dünyanın dört bir yanından **Hac** farızasını yerine getirmek için **Mekke**'ye gelen **Müslümanlar**, Harem-i Şerif'te (Mescid-i Haram) tavaf ve say yapmayı tamamladıktan sonra **ibadetlerini** sürdürüyor.

İhramlarıyla **Kabe**'de tavaf, Safa ile Merve tepeleri arasında say yapıp **umre-yi** tamamlayan hacı adayları, ihramdan çıktıktan sonra da Harem-i Şerif'te zaman geçiriyor. Hacı adayları, bazen gündelik bazen de ülkelerinin yöresel kıyafetlerini giyip dış avluda dua edip, Kur'an-ı Kerim okuyor. Mescid-i Haram'ın birinci ve çatı katında ihramsız tavaf edilebiliyor. En dış avluda bulunan hacı adayları da huzur içinde namaz kılıyor, Harem-i Şerif'in çevresinde bulunan güvercinleri yemliyor.

Mescid-i Haram'da, **Kabe**'nin inşa aşamalarını gösteren "İlk Ev" sergisini **ziyaret** eden hacı adayları, alışveriş ve yeme-içme ihtiyaçlarını da Mescid-i Haram çevresindeki alışveriş merkezleri ve dükkanlardan karşılıyor.

Akın akın Mekke'ye

Kâbe her gün biraz daha kalabalıklaşıyor. Her gün 'lebbeyk' nidalarıyla aramıza yeni kabileler ekleniyor ama geçen yıla kıyasla çok daha tenha. Çünkü Suudi Arabistan hac vizesi olmayanları değil Kâbe'ye, Mekke'ye dahi almıyor.

► Mekke'ye gelişi bir hafta oldu. Kâbe her gün biraz daha kalabalıklaşıyor. Her gün 'lebbeyk' nidalarıyla aramıza yeni yeni kabileler ekleniyor. Caddeler, sokaklar, kaldırımlar seccadesini sermiş namaz kılan Kur'an okuyan bir şeyler yiyip içen dinlenen bir köşede kıvrılmış uyuyan insanlarla dolu. Arap ülkelerinden, Asya'dan, Afrika'dan, Avrupa'dan renk renk yüzler bir arada. Çoğunluk Asyalılarda. Etrafta ne kadar kadın varsa o kadar da erkek var. Hacılar genel olarak gençleşmiş. Türk hacılarının yaş ortalaması ise bu yıl da altmış.

SUREKLİ DENETİM

Mekke'nin nüfusu her gün biraz daha artsa da geçen yıla kıyasla çok daha tenha. Çünkü Suudi Arabistan hac vizesi olmayanları değil Kâbe'ye, Mekke'ye dahi almıyor. Cidde'den Medine'den hareket eden bütün otobüsler birkaç kez kontrol edilip hac vizesi olmayanların Mekke'ye seyahat etmelerine izin verilmiyor. Yollardaki trafiğin ana sebebi de bu kontroller. Kontrol Mekke'de de sıkı bir şekilde sürüyor. Kâbe'ye sadece Suudi Hac ve Umre Bakanlığı tarafından verilen 'nusuk kartı' sahipleri girebiliyor. Bu sebeple kartlarını kaybetmemeleri, bir yerde unutmamaları konusunda sık sık uyarılan hacı adayları 'Arafat'ın vizesi' olan nusuk kartlarına gözleri gibi bakıyor.

KÂBE KADINLARIN

Mescid-i Haram'ın içine gelince erkeklerin Kâbe'nin olduğu zemin katta tavaf yapabilmeleri için ihramlı olmaları şart. İhramı olmayan erkekler sadece üst katlarda tavaf yapabiliyor. Dolayısıyla Kâbe'nin olduğu katta tavaf yapanların çoğu kadın diğer üç katta tavaf yapanların çoğu ise erkek. Sıcaktan korunmak isteyenler de üst katları tercih ediyor ama burada birinci ve ikinci katta kenar kısım tekerlekli sandalyeyle tavaf yapanlara ayrıldığı en üst katta da güvenlik nedeniyle kenara yaklaşılmasına izin verilmediğinden Kâbe'yi göremiyorsunuz.

BEMBİYAZ BİR SEL

Mescid-i Haram'ın içi ve etrafındaki kalabalığa akşama doğru havanın serinlemesi bekleyen gruplar da dahil oluyor. İşte

bu saatlerde her otelden, her sokaktan, her caddeden Kâbe'ye doğru akan o bembeyaz seli izlemeye doyum olmuyor.

HIZLIÇA TEMİZLİK

Tüm bu harekete, kalabalığa rağmen Kâbe ve çevresi temiz. Metaf alanın temizliği için özel bir yöntem geliştirilmiş. Görevliler temizlenecek alanı hızlı bir şekilde çevreleyip sanyeler içinde silip süpürüp yeniden ibadete açıyor. Temizlik işinde çalışanların tümü yabancı. Çoğu Bangladeş, Sudan, Hindistan ve Pakistan'dan gelen sezonluk işçiler. İşçilerin görev alanlarına göre kıyafetlerinin rengi de farklılaştırılmış. Bej kıyafetli olanlar Zemzem görevlileri.

KANA KANA ZEMZEM

Mescid-i Haram'ın birçok noktasında zemzem sebilleri var. Tavaftan sonra, saydan sonra ya da say sırasında kana kana zemzem içebiliyorsunuz. Zemzem tavaf alanının altındaki kuyudan çıkıyor. Eskiden kuyunun olduğu yerde zemzem içilirken hem izdihamı engellemek hem de tavaf alanını genişletmek için Zemzem kuyusuna iniş yeri kapatılmış.

YETİŞ MAVİ YELEKLİ

Otobüs garajlarının en yoğun olduğu saatler, yatış namazının ve sabah namazının hemen sonrası. Çünkü akşam namazını

Sıcakla mücadele

● Gündüz sıcaklık 42-44 derece arasında değişiyor. Sıcaktan korunmak için herkes kendince tedbirler almış. Semsiyeler, şapka, el vantilatörleri, yelpazeler, buzlu su şişeleri, şallardan oluşturulan küçük tenteler... Ancak ne yapılırsa yapılsın ne sıcakla ne de klimalı ortamlardaki soğuğa karşı etkili bir çözüm üretmek pek mümkün değil. Gün içinde birçok kez maruz kalınan sıcak-soğuk hava değişimi hemen herkesi az ya da çok etkilemiş durumda.

klıp, tavafını yapıp, yatıştı eda ettikten sonra otellerine dönmeyi tercih edenler kadar Kâbe'ye teheccüd için gelip sabah namazını klıp dönenler de çok olduğundan bu iki zaman diliminde garajlarda ciddi bir yoğunluk yaşanıyor.

Kalabalık ve sık sık yolların bariyerlerle kapatılması nedeniyle bir gün önce gittiğiniz güzergahı bir gün sonra karıştırmak zorundasınız. Bu gibi durumlarda Diyanet'e bağış çalışan 'Mavi Yelekliler' tam bir kurtarıcı. Hemen her yerde karşılaştığımız Mavi Yelekliler gerekli yönlendirmeleri yaptıklarından Türk hacı adayları kaybolma korkusu olmadan rahatça dolaşabiliyor.

UYUMAYAN ŞEHİR

Mekke anlatmakla bitmez. Kadınların da erkeklerin de sabaha kadar dışarda güven içinde hem ibadetini yapıp hem vakit geçirebildiği bir şehir. Ümmetin şehri. 24 saat uyumayan bir şehir.

DİN İŞLERİ DÜZENLEMESİ YASALAŞTI

TBMM Genel Kurulu'nda, Bazı Kanunlarda ve 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede (KHK) Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi kabul edilerek yasalaştı. Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikle, Din İşleri Yüksek Kurulu, resmi kurumlarca incelenmesi talep edilen dini yayınları inceleyecek ve mütalaa verecek. Yasada özetle şunlar yer alıyor:

KURAN-I KERİM MEALLERİ

■ **Din İşleri Yüksek Kurulu**, resmi kurumlarca incelenmesi talep edilen dini yayınları inceleyecek ve mütalaa verecek. Kurul, ilgili birim, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak namaz vakitleri ile dini gün ve geceleri tespit ve ilan edecek, bunun için gerekli çalışmaları yürütecek.

■ **Din İşleri Yüksek Kurulu**, Kuran-ı Kerim meallerini Başkanlık ile diğer kamu kurumları, özel kişi ve kuruluşların talebi üzerine veya resen inceleyecek ya da incelettirecek.

■ Yapılacak inceleme sonunda **İslam** dininin temel nitelikleri açısından sakıncalı olduğu Kurul tarafından tespit edilen meallerin, Başkanlığın yetkili ve görevli yargı merciine müracaatı üzerine basım ve yayımının durdurulmasına, dağıtılmış olanların toplatılmasına ve imha edilmesine karar verilecek.

■ **Mushafları İnceleme ve Kıraat Kurulu**, bir başkan ile 12 üyeden oluşacak.

ÖĞRENCİ YURTLARINDA DİN HİZMETİ

■ **Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü**, öğrenci yurtları, eğitim kurumları, gençlik merkezleri ve kampları, ceza infaz kurumları, sağlık kuruluşları, sosyal hizmet kurumları ve benzeri yerlerde işbirliği esasına göre manevi danışmanlık ve din hizmeti sunacak.

■ **Yazılı, görsel, işitsel ve dijital medya vasıtasıyla toplumu** din konusunda aydınlatacak.

■ **Göçmen, engelli, bağımlı, afetzede gibi desteğe muhtaç kesimlere yönelik manevi danışmanlık hizmetleri** yürütecek olan Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü, **kurban ibadetinin** usulüne uygun şekilde yerine getirilmesi amacıyla gerekli tedbirleri alacak.

SÖZLÜ SINAVA GÖRE ATAMA

■ **Başkanlığa ait kadrolara, Kamu Personeli Seçme Sınavı (B) grubu puan sırasına göre ilk defa açıktan atanacak** personel, alım yapılacak her bir ünvan için boş kadro sayısının 3 katına kadar çağrılacak adaylar arasından Başkanlıkça yapılacak sözlü sınav başarı sırasına göre atanacak.

ANKARA

Ebru
KARATOSUN

Hakkari'den Bolu'ya, Mersin'den İstanbul'a uzanan etkinliklerle Türkiye'nin dört bir yanındaki gençler; çevre bilinci, manevi değerler, ilim mirası ve toplumsal dayanışma çerçevesinde bir araya geldi. Düzenlenen kültürel geziler, kermesler ve eğitim temelli programlar; değer odaklı nesillerin yetişmesinde önemli bir rol üstleniyor.

DOĞRUHABER - Milli Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ile **Diyanet İşleri Başkanlığı** iş birliğiyle yürütülen "Çevre Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum (ÇEDES)" projesi kapsamında Hakkari'de yıl sonu etkinliği düzenlendi. İl **Müftülüğü** koordinasyonunda gerçekleştirilen şenlikte, öğrenciler **camii** tanıtımı, çevre bilinci ve geleneksel oyunlarla dolu bir gün geçirdi. İl **Müftüsü** Hüseyin Okuş, gençlerin sorumluluk üstlenerek toplumda aktif rol almalarının önemine vurgu yaptı.

BOLU'DAN İSTANBUL'A:

MEDENİYETİN İZİNDE BİR YOLCULUK

Mengen İlçe Müftülüğü Diyanet Gençlik

Üç şehir, tek ruh: EĞİTİM, İNANÇ VE DAYANIŞMA AYNI ÇATIDA

Koordinatörlüğü, "Gençliğe Değer" projesi kapsamında gençleri İstanbul'a taşıdı. Eyüp Sultan'dan Süleymaniye'ye, Ayasofya'dan **İslam** Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi'ne uzanan ziyaretlerde, gençler hem tarihi ve dini mirasla tanıştı hem de ilim ve kardeşlik duygusunun derinliğini yaşadı. Katılımcılar, bu anlamlı deneyimin kendileri için unutulmaz olduğunu ifade etti.

MERSİN'DE DAYANIŞMA SOFRASI KURULDU

Gülнар İlçe **Müftülüğü** ve **Türkiye Diyanet Vakfı** Gülнар Şubesi tarafından, 4-6 Yaş ve Hafızlık **Kur'an Kursu** yararına Ayvalı Mahallesi'nde kermes düzenlendi. **Kur'an kursu** öğretmenleri ve gönüllü kadınların el emeği ürünleriyle destek verdiği etkinlik, Kur'an eğitimine katkı sağlamak amacıyla geniş katılımı gerçekleştirildi. Açılışta Kur'an tilaveti ve dua eşliğinde başlayan kermeste, yöresel ürünler satışa sunuldu.

Müslüman karşıtı nefret olaylarına karşı MÜCADELEDE GÖZLEM VE RAPORLAMA ŞART

(İİT) Genel Sekreteri **İslamofobi** Özel Temsilcisi Büyükelçi Prof. Dr. Mehmet Paçacı, dünya genelindeki **Müslüman** karşıtı nefret olaylarının yüzde 10'unun bile raporlanmadığına dikkati çekerek, gözlem mekanizmalarının güçlendirilmesi gerektiğini söyledi.

BAKÜ

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Genel Sekreteri **İslamofobi** Özel Temsilcisi Büyükelçi Prof. Dr. Mehmet Paçacı, dünyada artışa geçen **Müslüman** karşıtı eylem ve tutumların siyasi, sosyal ve ekonomik gelişmelerle doğrudan bağlantılı olduğuna dikkati çekti.

11 Eylül saldırıları, Arap Baharı, Afganistan Savaşı ve Orta Doğu'daki çatışma ve savaşların yarattığı siyasi ve sosyal gelişmelerin, **Müslümanlara** yönelik bakışı değiştirdiğini belirten Paçacı, artan göçle birlikte **Müslümanların** "ötekil" olarak konumlandırıldığını söyledi.

AŞIRI SAĞ VE İRÇİLİK ARTIŞI

"**İslamofobi** diye bir fenomenle karşı karşıyayız." diyen Paçacı, popüler ismi bu olsa da bunun **Müslümanlara** karşı nefret ve ayrımcılık olarak adlandırılması ve meselenin insan hakları ve hürriyetleri temelinde ele alınması gerektiğini ifade etti.

Yaklaşık 20 yıl önce Avrupa'da siyasetin içinde kabul edilmeyen bir takım görüşlerin, bugün merkezde konumlandığına dikkati çeken Paçacı, aşırı sağ ve ırkçılığın paralel şekilde artışta olduğunu vurguladı.

Müslüman ülkelerin nefret vakalarında farklı tepkiler verdiklerini ve analiz yaptıklarını söyleyen Paçacı, her ülkenin bunun mücadele edilmesi gereken bir gerçek olduğunun farkın-

da bulunduğunu dile getirdi.

İİT'nin kurduğu gözlemeviyle raporlama yaptığını ve vakaları takip ettiğini anlatan Paçacı, bu organların daha da güçlendirilebileceğini söyledi. **"BAZI ÜLKELER, İNKÂR EĞİLİMİ GÖSTERİYOR>>**

Paçacı, yaşanan her olayın kayda alınmasının, izlenmesinin ve raporlaştırılmasının elzem olduğunu belirterek, "**İslamofobi**"nin gerçekleştiği hatta yükselişte olduğu birçok Avrupa ülkesi, bunu inkâr etme eğilimi gösteriyor. 'Bizde böyle bir şey yok, biz demokratik bir ülkeyiz, insan haklarına saygılıyız, ifade hürriyetine, din hürriyetine saygılıyız.' şeklinde tutumlar ortaya koyuyorlar." dedi.

Bu tutuma karşı raporlamanın büyük işlev gördüğüne işaret eden Paçacı, "Aslında raporlanan, duyduğumuz, tespit ettiğimiz **İslam** karşıtı olaylar, **Müslümanlara** karşı nefret olayları, sadece gerçekleşenin en fazla yüzde 10'unu oluşturuyor." diye konuştu.

Raporlama için **Müslüman** bireylerin ve toplumların bilinçlenmesi gerektiğini söyleyen Paçacı, insanların gerçekleri konuşamadığını ve çoğu zaman çekindiklerini belirtti.

Paçacı, "Bir görünmeyen bir baskı var. Dolayısıyla bundan sonra yapılması gereken, mesela bu düzeyde buradan başlıyor her şey. Bunun politikaya, bunun eğitime yansıtılması gerekiyor. Ders kitaplarına yansıtılması gerekiyor yani ders kitaplarında bunu körükleyen ifadelerin kaldırılması gerekiyor." değerlendirmesinde bulundu.

Paçacı, Kur'an-ı Kerim yakma provokasyonları sonrası buna ilişkin yasal düzenlemeler yapılarak bazı ülkelerde ceza mekanizmasının devreye sokulduğunu hatırlattı.

Uluslararası kurumların, **İslamofobi**'ye karşı kararlar alması ve bunun yerel kanunlarla uyumlu hale getirilmesi gerektiğinin altını çizen Paçacı, "Eğer yerel kanunlar, uluslararası kararlarla uyumlu hale getirilirse **İslamofobi**'ye karşı atılacak adımlar daha etkili olabilir." dedi. (AA)